

РЕШЕНИЕ

№ 5372

гр. София, 11.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав,
в публично заседание на 05.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Панайотов

при участието на секретаря Кристина Григорова, като разгледа дело номер **4933** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по подаден протест от прокурор при Софийска градска прокуратура срещу Решение № 000030-4410 от 21. 04. 2017 г. на Държавната комисия по хазарта /ДКХ/, с което са утвърдени представените от „Евробет“ ООД Правила за организиране на моментна лотарийна игра „Лотария България“.

В протеста се сочат подробни аргументи за нищожност на решението в оспорената част, като се твърди, че ДКХ не е разполагала с компетентност да се произнася, респективно да утвърждава ставката на дължимата държавна такса и елементите, които следва да се вземат предвид, за да се определи нейната основа – така както са формулирани в Правила за организиране на моментна лотарийна игра „Лотария България“ /Правилата/, представени от „Евробет“ ООД. На следващо място се отбелязва, че чл. 1, ал. 2 от Правилата, регламентиращ събирането на комисионни за участие в играта „Лотария България“, фиксирана като процент от стойността на билета за всяка една отделна разновидност на играта, не съответства на Закона за хазарта. Изтъква се и явно противоречие на Правилата с нормата на чл. 48, ал. 1 от ЗХ, както и с чл. 59 от ЗХ. Твърди се, че в „Лотария България“ незаконосъобразно се закупува удостоверителен знак за направен залог, посочен предварително като номинал върху самия удостоверителен знак. Посочено е също, че в чл. 15, ал. 1 от Правилата противоречи на чл. 59, ал. 2 от ЗХ.

Прокурорът твърди, че с утвърдените Правила се заобикаля приложимото законодателство и се изключва възможността те да съответстват на законовите и

подзаконови норми в областта на счетоводното регулиране на хазартните дейности. Поради това се иска обявяването на нищожността на Решение № 000030-4410 от 21. 04. 2017 г. на Държавната комисия по хазарта.

В съдебното заседание се явява прокурор от СГП, който поддържа протеста и моли същият да бъде уважен.

Ответникът – изпълнителният директор на НАП, се представява от гл.юк.Д. . Той пледира за уважаване на внесения от СГП протест и излага аргументи за наличието на основанията по чл.146 , т.1 и т.4 от АПК – липса на компетентност и противоречие с материално правни разпоредби . В писмени бележки излага подробни аргументи за основателност на подадения протест в насока липса на компетентност на органа и противоречие на одобрените с на Решение № 000030-4410 от 21. 04. 2017 г. на Държавната комисия по хазарта Правила .

Заинтересованата страна „Евробет“ ООД /в несъстоятелност/ чрез своите процесуални представители адв. Б. и адв. С. изразяват становище за неоснователност на протеста и молят за неговото отхвърляне. В становището си акцентират на практиката на съдилищата относно компетентността на ДКХ да одобрява оспорените Правила и правото ѝ да определи по кой от двата възможни начина следва да бъде определен размерът на дължимата държавна такса за поддържане и лиценз чрез утвърждаване на правилата за провеждане на съответната хазартна игра.

Административен съд – София град, като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателствата, приема за установено от фактическа страна следното:

На 04. 04. 2017 г. с вх. № 000030- 3775 е подадено писмено искане от „Евробет“ ООД за утвърждаване на Правила за организиране на моментна лотарийна игра „Лотария България“ и утвърждаване на 1бр. образец на талон за участие в моментната лотарийна игра „Лотария България“, нова разновидност „К. ЛАБИРИНТ: 5 печалби x 200 000 лева, 10 печалби по 50 000 лева, печалби за над 35 милиона лева“ с общ брой 30 000 000 бр. и номинална стойност 2 лв.

Съгласно чл. 49, т. 4 от ЗХ моментна лотария е лотарийна игра, която се разиграва с талони с поредни серийни номера, върху които са отразени цифри, комбинации от цифри, знаци, фигури и други символи, изписани по вид, ред и последователност под защитно покритие - организира се еднократно.

Искането е разгледано на заседание на ДКХ, проведено на 21. 04. 2017 г. Представени са и Правила за организиране на моментна лотарийна игра „Лотария България“ /Правилата/, и утвърждаване на 1бр.образец на талон за участие в моментна лотарийна игра, „Лотария България“ включващи въвеждането на нова разновидност „К. ЛАБИРИНТ: 5 печалби x 200 000 лева, 10 печалби по 50 000 лева, печалби за над 35 милиона лева“ с общ брой 30 000 000 бр. и номинална стойност 2 лв.

С Решение № 000030-4410 от 21. 04. 2017 г., предмет на разглеждане в настоящото производство, Държавната комисия по хазарта на основание чл. 22, ал.1 т.3, т.9 и т. 11 от Закона за хазарта /в редакцията, приложима към процесния период/ е дала разрешение за извършване на промени в издадения на „Евробет“ ООД лиценз за организиране на лотарийна игра „Лотария България“, нова „К. ЛАБИРИНТ: 5 печалби x 200 000 лева, 10 печалби по 50 000 лева, печалби за над 35 милиона лева“ с общ брой 30 000 000 бр. и номинална стойност 2 лв. , утвърдила утвърдила представените от „Евробет“ ООД Правила за организиране на моментна лотарийна игра „Лотария България“ и утвърдила 1бр. образец на талон за участие в моментната лотарийна игра „Лотария България“, нова разновидност „К. ЛАБИРИНТ: 5 печалби x 200 000 лева, 10

печалби по 50 000 лева, печалби за над 35 милиона лева“ с общ брой 30 000 000 бр. и номинална стойност 2 лв.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

Решение № 000030-4410 от 21. 04. 2017 г. на Държавната комисия по хазарта, с който са утвърдени Правилата, е индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 АПК, тъй като създава права и задължения на организатора на съответната хазартна игра - създава му правото и задължението да организира, провежда и отчита съответната хазартна игра по точно определен начин.

Правото на участие на прокурора в административния процес е регламентирано в чл. 16, ал. 1, т. 1 и т. 3 от АПК във вр. с чл. 127, ал. 5 от Конституцията на РБ. Съгласно разпоредбата на чл. 16, ал. 1, т. 1 от АПК прокурорът следи за спазване на законността в административния процес, като предприема действия за отмяна на незаконосъобразни административни и съдебни актове. Т. действие представлява и подаването на протест пред съответния административен съд за отмяна, съответно - за обявяване нищожността на даден административен акт. В този случай не се изисква обосноваване на важен държавен или обществен интерес. Съществуването в правния мир на незаконосъобразен, а в още по-голяма степен - на нищожен административен акт, каквото е и заявеното в настоящото дело, не е в интерес нито на държавата, нито на обществото. В този смисъл е т. 1 от Тълкувателно решение № 4 от 16. 07. 2009 г. по тълк. д. № 2/2009 г. на ВАС.

Поради това подаденият протест е процесуално допустим за разглеждане , но неоснователен.

Предмет на настоящото дело е твърдяната нищожност на Решение № 000030-4410 от 21. 04. 2017 г. на Държавната комисия по хазарта, с което са утвърдени представените от „Евробет“ ООД Правила за организиране на моментна лотарийна игра „Лотария България“, поради което съдът ще изследва само и единствено обстоятелствата, свързани със законосъобразността, респективно нищожността на процесния акт, като провери дали посочените в протеста пороци на оспорения акт са толкова тежки, че да обусловят неговата нищожност.

Според правната доктрина незаконосъобразността има две проявни форми - нищожност и унищожаемост. Нищожността се отнася до валидността на административното волеизявление. При нищожните актове допуснатата незаконосъобразност е свързана с липса на правообразуващ елемент. Поради изначалното наличие на такъв сериозен недостатък, водещ до недействителност на волята на органа, се приема, че нищожният акт никога не е съществувал в правната действителност. В административното право, за разлика от гражданското право, липсва специален законов текст, който да регламентира кога съответния акт е нищожен и в кой случаи е унищожаем. Подходът при разграничаването им е конкретен за всеки отделен случай в зависимост от допуснатото нарушение. Съгласно безпротиворечивата константна съдебна практика, липсата на компетентност на органа при издаване на акта и неспазването на предписаната от закона форма, винаги сочат на нищожност на акта, докато нарушението на административно-производствените правила и материалния закон, както и неспазването на целта на закона, следва да се преценяват във всеки конкретен случай, относно това по какъв начин се отразяват на волеизявлението на административния орган. Прието е, че нищожни са тези административни актове, които поради

радикални, основни и тежки, непоправими недостатъци, се дисквалифицират като административни актове и въобще като юридически актове и се третират от правото като несъществуващи, поради което не пораждаат правни последици. Основанията за прогласяване на нищожност на административните актове са: липса на компетентност; липса на форма; пълна липса на правно основание; невъзможен предмет; несъществуващ адресат и др.

Нищожността е форма на незаконосъобразност на административния акт. В зависимост от степента на допуснатия от административния орган порок, актът се преценява или като нищожен, или като незаконосъобразен и в първия случай се обявява неговата нищожност, а в другия-административният акт се отменя като незаконосъобразен, на някои от основанията, посочени в чл. 146 АПК. Доколкото в АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, теорията и съдебната практика са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени-т. е. порокът трябва да е толкова тежък, че да прави невъзможно и недопустимо оставането на административния акт в правната действителност. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен и за да не създава правна привидност, че съществува, при констатиране на основание за нищожност, съдът следва да го отстранява от правния мир чрез прогласяване неговата нищожност. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила критерии, кога един порок води до нищожност и кога същия води до унищожаемост:

Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта;

Съществените нарушения на административно производствените правила са основания за нищожност също само, ако са толкова сериозни, че нарушението е довело до липса на волеизявление(например-поради липсва на кворум) Според правната теория нарушението на административно производствените правила е съществено, когато е повлияло или е могло да повлия върху съдържанието на акта; когато, ако не беше допуснато, би могло да се стигне и до друго решение на поставения пред административния орган въпрос.

Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора т. е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материално правна норма и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание. Т. е. нищожност на административния акт при наличие на материална незаконосъобразност е налице, когато напълно липсват материалноправните предпоставки, визирани в хипотезата на приложимата материално правна норма; когато актът е лишен изцяло от законово основание; когато акт със същото съдържание не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон, от нито един орган. Тоест, административния акт е нищожен поради противоречие с материалния закон тогава, когато разпоредените правни последици са противоположни или съществено различаващи се от предвидените в правната норма така, че се явяват нетърпими от гледна точка на правния ред. Само при описаните

случаи порокът материална незаконосъобразност води до нищожност на административния акт, а във всички останали до неговата унищожаемост; Превратното упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само, ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност.

С оглед на това и предвид искането, с което е сезиран, съдът намира, че предметът на настоящото производство се свежда до проверка на компетентността на органа, издал оспорения акт, спазването на установената писмена форма, спазването на правилата при издаването му, които биха повлияли на самото волеизявление, и спазването най-общо на материалния закон.

В конкретния случай не е налице липса на компетентност на издателя на акта.

Съгласно действащата към 21.04.2017г. разпоредба на чл. 22. (1) Държавната комисия по хазарта :т.3“ издава и отказва да даде разрешения за извършване на промени в издадени лицензи по т. 1 и 2“; т.9 „утвърждава задължителните образци на билети, фишове, талони и други удостоверителни знаци за участие в хазартни игри съгласно Наредбата за условията и реда за отпечатване и контрол върху ценни книжа (обн., ДВ, бр. 101 от 1994 г.; изм., бр. 38 от 1995 г., бр. 73 от 1998 г., бр. 8 от 2001 г., бр. 54 от 2008 г. и бр. 22 от 2011 г.); т.11 „утвърждава представените от организаторите на хазартни игри правила по т. 4 – 7.“

Съгласно т. 4 – т. 7 от чл. 22 на ЗХ /приложими към процесния период/, ДКХ приема общи задължителни игрални условия и правила за видовете хазартни игри, за които издава лицензи; приема общи задължителни изисквания за игралните зали, игралните казина, централния пункт и пунктовете за приемане на залози по отношение на вида на помещенията или сградата, минималната площ, разпределението на помещенията и необходимото техническо оборудване за контрол; приема общи задължителни правила за организацията на работата и финансовия контрол при организиране на хазартни игри и задължителни образци за счетоводна отчетност за видовете хазартни игри; приема общи задължителни технически изисквания за системите за контрол върху хазартните игри и игралното оборудване, както и общи технически и функционални изисквания към игралния софтуер и комуникационното оборудване за онлайн залаганията и игрите чрез други електронни съобщителни средства;

От цитираната разпоредба на чл. 22, т.3 , т.9 и т. 11 от ЗХ се установява, че в правомощията на ДКХ е да издаде акт, с който издава или отказва да даде разрешения за извършване на промени в издадени лицензи по т. 1 и 2; утвърждава задължителните образци на билети, фишове, талони и други удостоверителни знаци за участие в хазартни игри съгласно Наредбата за условията и реда за отпечатване и контрол върху ценни книжа (обн., ДВ, бр. 101 от 1994 г.; изм., бр. 38 от 1995 г., бр. 73 от 1998 г., бр. 8 от 2001 г., бр. 54 от 2008 г. и бр. 22 от 2011 г.) и да утвърди представените от организаторите на хазартни игри правила по т. 4 – 7.

Именно на основание посочените разпоредби е и издадено Решение № 000030-4410 от 21. 04. 2017 г. на Държавната комисия по хазарта , което с протест на прокурор от СГП е поискано обявяването му за нищожно.

Поради изложеното , съдът приема, че актът е издаден от компетентен орган и в кръга на неговите правомощия.

Неоснователно е твърдението в протеста, че ДКХ не е разполагала с компетентност да се произнася, респективно да утвърждава ставката на дължимата държавна такса и елементите, които следва да се вземат предвид, за да се определени нейната основа –

така както са формулирани в Правилата, представени от „Евробет“ ООД. Съгласно чл. 30, ал. 3 от ЗХ за поддържане на лиценз за организиране на хазартни игри - традиционна лотария, томбола, моментна лотария, тото, лото, бинго, кено и техните разновидности игри със залагания върху резултати от спортни състезания и надбягвания с коне и кучета, игри със залагания върху случайни събития и със залагания, свързани с познаване на факти, с изключение на онлайн залаганията, се събира държавна такса в размер на 15 на сто върху стойността на направените залози за всяка игра, а за хазартни игри, за които се събират такси и комисиони за участие - в размер на 20 на сто върху стойността на получените такси и комисиони.

От посочената разпоредба се установяват два вида държавни такси за поддържане на лиценз - 15 на сто върху стойността на направените залози, от една страна, и 20 на сто върху стойността на получените такси и комисионни за хазартните игри, за които се събират такси и комисионни за участие.

От тълкуването на чл. 30, ал. 3 от ЗХ следва изводът, че единствената относително определена в закона отлика между двете групи хазартни игри е начинът за организиране и провеждане на играта, който пък е елемент от "игралните условия и правилата" за съответния вид. Тези игрални условия и правила за видовете хазартни игри, за които се издават лицензи, се определят от ДКХ чрез приемане на общи задължителни игрални условия по чл. 22, ал. 1, т. 4 от ЗХ и утвърждаване по чл. 22, ал. 1, т. 11 от ЗХ на представените от организаторите на хазартни игри правила по т. 4 - 7 от ал. 1.

Към датата на издаването на протестираното решение, а и към настоящия момент, приети на основание чл. 22, ал. 1, т. 4 от ЗХ и действащи са Общи игрални условия и правила за организиране на лотарийни игри /обн. ДВ. бр. 22 от 14. 03. 2017 г./. Съгласно чл. 22, ал. 3 от ЗХ /в редакцията към датата на издаване на протестирания акт/ тези Общи условия са нормативен административен акт, който се обнародва в ДВ и се публикува на страницата на Комисията в интернет. Съгласно чл. 22, ал. 2 от ЗХ общите задължителни условия, правила и изисквания по ал. 1, т. 4 - 7 установяват минимално задължително съдържание и минималните изисквания, на които трябва да отговарят представяните за утвърждаване правила на организаторите по ал. 1, т. 11.

След като в закона няма разграничителен критерий между такса и комисионна от една страна и между хазартни игри, за които се събират такси и комисионни, и хазартни игри, за които се правят залози, от друга страна, то следва да се приеме, че законодателят е предоставил преценката за това на компетентния държавен орган - ДКХ при приемането на Общи игрални условия и правила за организиране на лотарийни игри по чл. 22, ал. 1, т. 4 /Общите условия/ и при утвърждаването на правилата за хазартната игра, за която се издава лиценз. Именно Комисията съгласно чл. 22, ал. 1, т. 11 от ЗХ утвърждава

правилата за организиране на хазартните игри, а съгласно чл. 41, ал. 5 от ЗХ организаторът на игрите отговаря "за цялостната организация на дейността и функционирането на счетоводната отчетност, която да гарантира точното отчитане на всички операции, свързани с игрите, при спазване на действащото законодателство и утвърдените му правила".

Ето защо единствено ДКХ е компетентният орган, който може да постанови по кой от двата възможни начина следва да бъде определен размерът на дължимата държавна такса "за поддържане на лиценз" и това става чрез Общите задължителни условия и с акта, с който тя утвърждава правилата за провеждане на съответната хазартна игра по смисъла на чл. 41, ал. 5 от ЗХ.

Това е така, тъй като събирането на залог, на такса, на комисионна е част от начина на провеждане на съответната хазартна игра, а без в утвърдените правила да е регламентирана възможността за събиране на такси или комисионни, организаторът не би имал правото да събира такива, тъй като това не следва пряко от закона. Самите правила на съответната хазартна игра, представени от организаторите, не са административен акт - нито индивидуален, нито общ, нито нормативен, тъй като организаторът на хазартната игра не е административен орган по смисъла на § 1, т. 1 ДР АПК - нито принадлежи към системата на изпълнителната власт, нито със закон са му възложени властнически правомощия.

Актът на Комисията обаче, с който са утвърдени правилата, е индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, тъй като създава права и задължения на организатора на съответната хазартна игра - създава му правото и задължението да организира, провежда и отчита съответната хазартна игра по точно определен начин. Неспазването на създадените с този акт права и задължения е скрепено с административна принуда - административнонаказателна по чл. 108, ал. 2 от ЗХ /имуществена санкция/, и принудителна мярка по чл. 85, ал. 1, т. 5 от ЗХ /временно отнемане на лиценз/.

По отношение на моментната лотарийна игра "Лотария България" Комисията е утвърдила правила, в които изрично е посочено, че за тази игра организаторът събира "комисионни за участие". С Правилата е дефинирано, че "комисионната за участие е фиксирана като процент от стойността на билета за всяка една отделна разновидност на играта", както и че "на събраните съгласно предходното изречение комисионни от продадените за съответния календарен месец билети се дължи такса, съобразно разпоредбите на Закона за хазарта."

Именно към тези утвърдени от Комисията Правила за съответната игра

препращат и Общите игрални условия и правила за организиране на лотарийни игри, приети от ДКХ, обн., ДВ, бр. 22 от 14. 03. 2017 г., в сила от 14. 03. 2017 г. /Общите условия/. Както бе посочено, разпоредбата на чл. 22, ал. 3 от ЗХ дефинира тези общи условия като подзаконов нормативен акт, чийто чл. 5 предвижда, че участието в лотарийните игри се осъществява по начин, описан в правилата на игрите, изготвени и приети от организатора и утвърдени от ДКХ.

Ето защо настоящият съдебен състав не споделя твърдението в протеста, че таксата е еднозначно определена в чл. 30, ал. 3 от ЗХ.

В такава насока са и мотивите на Решение № 10130 от 10. 11. 2022 г. по адм.д. № 7543/2021 г. по описа на ВАС, както и на Решение № 1996/ 23. 02. 2023 г., постановено по адм. дело № 5274/ 2022 г. по описа на ВАС.

Поради това настоящият съдебен състав приема, че към процесния период законодателят е определил ДКХ като единствен компетентен орган, който може да определи за кои хазартни игри се събират такси и комисиони, поради което твърдението в протеста за липса на компетентност на ДКХ следва да бъде отхвърлена.

На следващо място, липсва порок във формата на акта, който да е толкова сериозен, че практически да се приравнява на липса на форма и оттам на липса на волеизявление, така че да е основание за нищожност. Протестираното решение е издадено в писмена форма и съдържа реквизитите по чл. 59, ал. 2 от АПК.

Съдът не констатира да са извършени нарушения на процесуалните правила в хода на производството по издаване на акта, нито нарушения на материалния закон и несъответствие с целта му, които да обусловят неговата нищожност.

Оспореното решение не е нищожно поради липса на предмет и не страда от порока материална незаконосъобразност до степен, водеща до неговата нищожност. За да обуслови порокът материална незаконосъобразност на административния акт неговата нищожност, а не унищожаемост, е необходимо: да е налице пълна липса на условията /предпоставките/, визиращи в хипотезата на конкретна материалноправна норма; актът да е изцяло лишен от законово основание; акт с такова съдържание да не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон и от нито един орган. В случая такъв тежък порок на акта не е налице.

С Решение № 000030-4410 от 21. 04. 2017 г., предмет на разглеждане в настоящото производство, Държавната комисия по хазарта на основание чл. 22, ал.1 т.3,т.9 и т. 11 от Закона за хазарта /в редакцията, приложима към процесния период/ е дала разрешение за извършване на промени в издадения на „Евробет“ ООД лиценз за организиране на лотарийна

игра „Лотария България“, нова „К. ЛАБИРИНТ: 5 печалби x 200 000 лева, 10 печалби по 50 000 лева, печалби за над 35 милиона лева“ с общ брой 30 000 000 бр. и номинална стойност 2 лв. , утвърдила утвърдила представените от „Евробет“ ООД Правила за организиране на моментна лотарийна игра „Лотария България“ и утвърдила 1бр. образец на талон за участие в моментната лотарийна игра „Лотария България“, нова разновидност „К. ЛАБИРИНТ: 5 печалби x 200 000 лева, 10 печалби по 50 000 лева, печалби за над 35 милиона лева“ с общ брой 30 000 000 бр. и номинална стойност 2 лв. Законното основание за неговото издаване следва от приложимата редакция на чл. 22, ал. 1, т.3, т.9 и т. 11 от ЗХ, както негов предмет е утвърждаването на Правилата, представени във връзка с чл. 22, ал. 1, т. 4 от ЗХ от организатора на хазартни игри. Поради това не може да бъде споделено разбирането, че посоченият административен акт е лишен от законова основа и е с невъзможен предмет. В този смисъл Решение № 000030-4410 от 21. 04. 2017 г. на Държавната комисия по хазарта /ДКХ/, не представлява индивидуален административен акт, издаден при тежки нарушения на материалноправните разпоредби, водещи до неговата нищожност.

В протеста се сочи, че административния акт е нищожен, тъй като с него са утвърдени Правила за организиране на моментна лотарийна игра „Лотария България“, чиито текстове противоречат на законовите разпоредби, съдът следва да отбележи следното:

Липсва конкретно посочване в какво се състои противоречието на утвърдените Правила за организиране на момента лотарийна игра „Лотария България“ с разпоредбите на чл. 48, ал. 1 от ЗХ и на чл. 59 от ЗХ. В този смисъл , изложеното твърдение в протеста е необосновано.

Съгласно чл. 48, ал. 1 от ЗХ лотарийните игри са хазартни игри, в които се участва посредством билети, фишове, талони или други удостоверителни знаци. Печалбата се дължи при откриване или познаване на определена цифра, комбинация от цифри, знак, фигура и други.

Съгласно чл. 59, ал. 1 от ЗХ моментната лотарийна игра е хазартна игра, при която размерите и видовете на паричните и/или предметните печалби се установяват след разкриване на печелившата комбинация върху талоните.

Посочените законови разпоредби регламентират, че размерите и видовете печалби при тези игри стават известни не предварително, а след разкриване на печелившата комбинация върху самите предварително закупени от участниците талони, билети, удостоверителни знаци и др.

Посочено е в протеста, че е допусната явна незаконосъобразност в реда за участие в процесната лотарийна игра чрез предварително посочване на

номинала /залога/ на удостоверения знак, билет, талон и т.н., както и в реда за изчисляване, изплащане и отчитане на дължимите държавни такси и комисионни, противозаконно установени и приети като част от номинала на ценната книга /талон, билет/ за участие в играта.

Не става ясно как именно посочването на номинала върху съответния билет противоречи на изискването за установяване на размерите и видовете на паричните и/или предметните печалби след разкриване на печелившата комбинация върху талоните. Следва да се отбележи, че стойността на направения залог не е равнозначна на размер и вид на печалба, поради което посочването на номиналната стойност върху билета не противоречи на чл. 48 и чл. 59 от ЗХ, касаещи изискването размерите и видовете на паричните и/или предметните печалби да се установяват след разкриване на печелившата комбинация върху талоните. Съгласно § 1, т. 1 от ДР на ЗХ "залог" е всяко плащане на пари, пряко или под друга форма, за участие в хазартна игра с цел получаване на печалба. Неотнормирано към посочването на номиналната стойност върху билета е начинът на определяне и размерът на комисионната по чл. 1, ал. 2 от Правилата. Стойността на печалбата се определя от стойността на съответния талон и не се съобразява с размера на комисионната, която получава организаторът на играта. Поради това липсва твърданата нищожност на протестирания административен акт, поради противоречие с разпоредбите на чл. 48 и чл. 59 от ЗХ.

Съдът не споделя твърдението в протеста, че извод за нищожност на процесното решение може да бъде изведен от съществуващото противоречие между чл. 15, ал. 1 от Правилата и чл. 59, ал. 2, изр. второ от ЗХ.

Съгласно чл. 15, ал. 1 от Правилата наградният фонд за провеждането на всяка една разновидност от играта „Лотария България“ се определя от организатора на играта, но не може да възлиза на по-малко от 50 % от общата стойност на постъпленията от продадените билети.

Съгласно чл. 59, ал. 2, изр. второ от Закона за хазарта стойността на паричните и предметните печалби не може да бъде по-малко от 50 на сто от общата стойност на талоните.

Несъответствието на размера на печалбите, утвърден в чл. 15, ал. 1 от Правилата, с разпоредбата на чл. 59, ал. 2, изр. второ от ЗХ не може да обоснове извод за нищожност на Решение № 000030- 4410 от 21. 04. 2017 г. на Държавната комисия по хазарта.

Това е така, защото макар и да са утвърдени посочените Правила, те по никакъв начин не дерогират приложението на чл. 59, ал. 2, изр. второ от ЗХ.

Съгласно чл. 1 от Общите игрални условия и правила за организиране на лотарийни игри, с тях се регламентират минималните изисквания, които се спазват при организирането на лотарийни игри по смисъла на чл. 48 от Закона за хазарта. Същите са задължителни за организаторите на лотарийни игри. Правилата, изготвени по реда на чл. 22, ал. 1, т. 4 от ЗХ и утвърдени на основание чл. 22, ал. 1, т. 11 от ЗХ, следва да са съобразени с тях.

Изрично следва да бъде отбелязано, че съгласно чл. 7 от Общите условия, в Правилата по чл. 22, ал. 1, т. 4 от ЗХ организаторът на лотарийни игри е длъжен да посочи: 1. вида на лотарийната игра; 2. условията и реда за участие в играта; 3. начина за определяне на печелившите участници и изплащането на печалбите; 4. реда и срока за извършване на рекламации.

От така изброените изисквания към съдържанието на Правилата за организиране на лотарийни игри следва изводът, че начинът, по който се формира печалбата, е изключен от обхвата на Правилата за организиране и провеждане на моментна лотарийна игра "Лотария България", доколкото определянето на размера на печалбата не е равнозначно на задължението по чл. 7, т. 3 от Общите условия за посочване в Правилата на начина за определяне на печелившите участници и изплащането на печалбите.

Стойността на печалбите при моментните лотарийни игри е нормативно закрепена както в разпоредбата на чл. 59, ал. 2 от ЗХ, така и в чл. 9, ал. 2, т. 4 от Общите игрални условия и правила за организиране на лотарийни игри, който текст предвижда, че стойността на паричните и предметните печалби не може да бъде по-малко от 50 на сто от общата стойност на талоните.

В конкретния случай сред условията за организиране на лотарийна игра са задължението за предварителното утвърждаване на удостоверителните знаци за участието в играта; съответствието на централните компютърни системи с Общите задължителни технически изисквания за системите за контрол върху хазартните игри и игралното оборудване, приети от ДХК на основание чл. 22, ал. 1, т. 7 от ЗХ, начинът на формиране и задължението за изплащане на печалбите.

Поради това Правилата за организиране и провеждане на моментна лотарийна игра "Лотария България" не следва да определят условията за тяхното провеждане в смисъл на пренаписване на други задължения на организатора на играта, различни от законоустановените, а единствено имат за цел да детайлизират начина на осъществяването им и участието в тях - напр. получаване и съхранение на билетите, условия и ред за участие в играта, определяне на печелившите участници и изплащането

на печалбите, начина, по който се осъществяват рекламациите и се провеждат споровете, както и да регулират други правила, които не следват пряко от закона - например възможността за събиране на такси или комисионни.

За разлика от Общите игрални условия и правила за организиране на лотарийни игри, които регламентират минималните изисквания към поведението на организатора на лотарийните игри при тяхното провеждане и регулират отношенията между ДКХ от една страна и организатора на лотарийни игри, от друга страна, Правилата за организиране и провеждане на моментна лотарийна игра "Лотария България" по своята същност основно са насочени към участниците в лотарийните игри и регулират предимно отношенията между тях и организатора на съответната игра. Този извод следва и от разпоредбата на чл. 10 от Общите игрални условия и правила за организиране на лотарийни игри, която урежда начина, по който се решават споровете, възникнали при или по повод на провеждане и участие в лотарийните игри. В подкрепа на това разбиране е и текстът на чл. 48, ал. 2 от Закона за хазарта, съгласно който правилата за организиране на игрите и техните разновидности, включително планът за разпределение на печалбите, се утвърждават от Комисията и се обявяват предварително по подходящ начин. В тази насока е и текстът на чл. 29 от Правилата, в който изрично е посочено, че същите имат характер на общи условия по смисъла на ЗЗД по отношение на участниците в играта, като договорът се смята за сключен след като са спазени правилата за осъществяване на залози, определени от организатора на играта.

От изложеното следва, че Общите игрални условия и правила за организиране на лотарийни игри съдържат задължителни за спазване изисквания /условия/ при организиране на лотарийни игри от страна на организатора, които условия не трябва да бъдат част от Правилата за организиране на лотарийни игри, а ако такива все пак са посочени в Правилата и противоречат на нормативните изисквания, не следва да бъдат прилагани.

Този извод не се променя и от разпоредбата на чл. 108, ал. 2 от ЗХ, съгласно която организатор на хазартни игри, който наруши утвърдените от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите правила по чл. 17, ал. 1, т. 4, се наказва с имуществена санкция в размер от 2000 до 5000 лв., освен когато деянието представлява нарушение по ал. 1. Съгласно чл. 108, ал. 2 от ЗХ в редакцията, действаща до изменението и допълнението с ДВ, бл. 69 от 4. 08. 2020 г., организатор на хазартни игри, който наруши утвърдените му от Комисията правила по чл. 22, ал. 1, т.

11, се наказва с имуществена санкция в размер от 2000 до 5000 лв., освен в случаите, когато деянието представлява нарушение по ал. 1.

Неспазването на разпоредби от утвърдените по чл. 22, ал. 1, т. 11 от ЗХ Правила, които противоречат на закона, не би могло да доведе до санкциониране на дружеството по реда на чл. 108, ал. 2 от ЗХ, нито до временно отнемане на лиценза на основание чл. 85, ал. 1, т. 5 от ЗХ, тъй като непредприемането на поведение, което е в несъответствие със закона, не противоречи на установения ред на държавното управление и не би могло да се приеме за нарушение.

Поради това включването в Правилата на текст /в конкретния случай чл. 15, ал. 1 от Правилата/, който регламентира различен ред за формиране на стойността на печалбите, по никакъв начин не ангажира ДКХ /съответно правоприемника му - изпълнителният директор на НАП/ да пренебрегне законовите разпоредби, нито изключва задължението на организатора на лотарийни игри да съобрази разпоредбата на чл. 59, ал. 2 от ЗХ и на чл. 9, ал. 2, т. 4 от Общите условия.

Дори да не се приемат горните аргументи, следва да се посочи, че съгласно чл. 15, ал. 3 от Правилата, решенията по чл. 15, ал. 1 от Правилата /с които организаторът на играта определя наградния фонд за провеждането на всяка една разновидност от играта „Лотария България“/ се утвърждават от Държавната комисия по хазарта /а към настоящия момент - от изпълнителния директор на НАП/. Посоченото означава, че едва с последващо решение на административния орган следва да се утвърди размерът на наградния фонд, за който от организатора на играта е взето решение по чл. 15, ал. 1 от Правилата. Именно актът по чл. 15, ал. 3, с който се утвърждава взетото решение за стойността на печалбата, следва да е съобразен със законовите изисквания. Поради това приложението на разпоредбата на чл. 15, ал. 1 от Правилата би влязло в противоречие с чл. 9, ал. 2, т. 4 от Общите игрални условия и правила за организиране на лотарийни игри и с разпоредбата на чл. 59, ал. 2, единствено ако стойността на печалбите, утвърдени по ДКХ /съответно - от изпълнителния директор на НАП/ реда на чл. 15, ал. 3 от Правилата, не е в размер най-малко на 50 % от общата стойност на талоните.

Ето защо формулираното несъответствие на чл. 15 от Правилата с разпоредбата на чл. 59, ал. 2, изр. второ от ЗХ и с разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от Общите игрални условия и правила за организиране на лотарийни игри не води до нищожност на Решение № 000030-4410 от 21. 04. 2017 г. на Държавната комисия по хазарта, в частта, с която Правилата са утвърдени.

Горните аргументи мотивират настоящия съдебен състав да приеме, че

Решение № 000030-4410 от 21. 04. 2017 г. на Държавната комисия по хазарта е издадено от компетентен орган, в предвидената форма, като при издаването му не са допуснати такива нарушения на процесуалния и материалния закон и целта му, които да обусловят неговата нищожност. Поради това подаденият протест е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

Процесуалните представители на ответника и на заинтересована страна не претендират заплащането на разноски по делото.

По изложените аргументи и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК

Административен съд – София град, Второ отделение, 76-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ протеста на прокурор при Софийска градска прокуратура срещу Решение № 000030-4410 от 21. 04. 2017 г., с което Държавната комисия по хазарта на основание чл. 22, ал.1 т.3,т.9 и т. 11 от Закона за хазарта /в редакцията, приложима към процесния период/ е дала разрешение за извършване на промени в издадения на „Евробет“ ООД лиценз за организиране на лотарийна игра „Лотария България“, нова „К. ЛАБИРИНТ: 5 печалби x 200 000 лева, 10 печалби по 50 000 лева, , печалби за над 35 милиона лева“ с общ брой 30 000 000 бр. и номинална стойност 2 лв. , утвърдила представените от „Евробет“ ООД Правила за организиране на моментна лотарийна игра „Лотария България“ и утвърдила 1бр. образец на талон за участие в моментната лотарийна игра „Лотария България“, нова разновидност „К. ЛАБИРИНТ: 5 печалби x 200 000 лева, 10 печалби по 50 000 лева, , печалби за над 35 милиона лева“ с общ брой 30 000 000 бр. и номинална стойност 2 лв.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от деня на съобщението, че решението е изготвено.

СЪДИЯ: